rečiai su perkasa 1. 2003 m. aptiktas latakas, nors ir orientuotas ta pačia kryptimi, skyrėsi nuo 1980 m. aptiktojo, buvo platesnis ir su dangčiu.

Šurfe 3, 1,2 m gylyje, buvo atidengti trijų medinių tašytų, horizontaliai suguldytų rąstų fragmentai. Rąstai – keturkampio skerspjūvio, du iš jų didesni, 32x20 cm, atkasti prie šurfo PR sienos. Jie priglausti vienas prie kito. 0,9 m atstumu nuo jų lygiagrečiai gulėjo mažesnis, 12x8 cm rąstas. Tikėtina, kad tai dabar stovinčio rekonstruojamo pastato pamatų medinės konstrukcijos. 1980 m. archeologinių tyrimų metu šio pastato kieme aptikti pamatai gulėjo ant medinių sijų ir baigėsi 1,55 m gylyje (įskaitant medžių storį) nuo žemės paviršiaus. Toks pamatų tvirtinimo būdas, kada pamatai klojami ant medinių sijų – rostverko, aptinkamas ir kituose XIX a. Klaipėdos pastatuose: Sukilėlių g. 12, Didžiojoje vandens g. 23–25 ir kt.

2003 m. archeologiniai tyrimai Šaltkalvių g./Daržų g. 3/1 patvirtino ankstesnių tyrimų šioje vietoje padarytas išvadas, kad sklypas apgyvendintas XVII a. pabaigoje.

EXPLORATIONS IN KLAIPĖDA, IN ŠALTKALVIŲ STREET/ DARŽŲ STREET 3/1

In 2003 in Klaipėda, Šaltkalvių street/Daržų street 3/1, the area of 18 m$^2$ was explored where the cultural layer dated to the end of the 17th century – the 19th century was found. It contained fragments of wooden constructions such as a rainwater trough and a foundation beam. Flat relief tiles, household pottery, fragments of glass bottles, an unbroken clay net-sinker dated to the end of the 17th century were found.

## TYRINĖJIMAI KLAIPĖDOJE, ŽVEJŲ G. 2B

Mindaugas BRAZAUSKAS

2003 m. buvo vykdyti archeologiniai tyrimai Klaipėdos senamiestyje, Žvejų g. 2 B, iš viso 429 m$^2$. Archeologinius tyrimus vykdė BRIAI.

Pagal turimus istorinius duomenis iki XVII a. ši Klaipėdos senamiesčio dalis dar buvo neužstatyta. XVIII a. pradžioje šioje vietoje buvo pastatytas ilgas mūrinis, dengtas dvišlaičiu stogu pastatas – svarstyklės. Nuo pastato kampo įstrižai ėjo vertikalių medinių rąstų tvora, skyrusi Danės uostą nuo Senamiesčio. Per didįjį 1854 m. gaisrą šis sklypas liko nepaliestas. XIX a. antroje pusėje, gal iš dalies panaudojant senus pamatus arba bent senąsias plytas, pastatas greičiausiai buvo perstatytas – paaukštintas. Pagal atliktų geologinių tyrimų duomenis, tiriamame sklype iki 2,3 m gylio užfiksuotas supiltas gruntas, giliau (2,3–7,8 m) – pilkas molingas, takus dumblas.

Prieš pradedant vykdyti archeologinius tyrimus, teritorija išžvalgyta 4 šurfais. Vėliau, iki lapkričio pabaigos, buvo atidengti Žvejų g. 2B teritorijoje buvusio pastato pamatai su 21 patalpa. Pamatai supilti lauko akmenis surišant kalkių skiediniu, jų apačia sutvirtinta mediniu rostverku ir lentomis. Tik pastato R dalyje buvo įrengti pusrūsiai su grindimis, kuriuose (bent jau XX a. pradžioje–viduryje) buvo laikomos anglys. Kitos patalpos buvo be grindų, greičiausiai jose nebuvo įrengti pusrūsiai ar rūsiai. Tiriant jų vidų neaptikta jokių

archeologinių radinių, išskyrus pamatų duobių kontūrus. Pamatų duobės kastos tamsiame molyje (gruntas likęs vykdant XVI a. dabartinės Danės atšakos kasimo darbus), po juo buvo molis su vandens augalų priemaišomis.

Visiškai atidengti pastato nepavyko, kadangi išorinė P siena palenda po dabartine Žvejų gatve, o V kraštas išeina už sklypo teritorijos ties V dalimi.

Archeologinių tyrimų metu nustatyta, kad šioje Klaipėdos senamiesčio dalyje ankstesnis Danės upės krantas yra buvęs per 5 m į P nuo dabartinės krantinės. Buvusį vagos pakraštį žymi krantą sutvirtinusi medinių kuolų eilė. Šių įtvirtinimų pėdsakai užfiksuoti visame sklype.

Be atidengtų pastato pamatų, tiriamame plote aptikti 5 pavieniai stulpai, nesudarantys aiškios sistemos (ankstyvesnio apstatymo liekanos?). Stulpų aplinkoje archeologinių radinių neaptikta, išskyrus sklypo centrinę dalį, kur rasta odos atraižų.

Tyrimų metu surinkti radiniai datuojami XVII–XIX a.

## EXPLORATIONS IN KLAIPĖDA, ŽVEJŲ STREET 2B

In 2003 the archaeological explorations in Žvejų street 2B in Klaipėda were conducted. The total area of 429 m$^2$ was explored. During the investigations the foundation of the 18th century building was uncovered and the line of the current Danė river bank dug in the 16th century was recorded. The archaeological artefacts are dated to the 17th–19th centuries.

# ŽVALGOMIEJI TYRINĖJIMAI KLAIPĖDOS DIDŽIOSIOS VITĖS PRIEMIESTYJE

Jonas GENYS

2003 m. liepos–rugpjūčio mėn. buvo tyrinėjamos kasamos vandentiekio, kanalizacijos, šiluminių trasų tranšėjos AB „Klaipėdos jūrų krovinių kompanija“ pratęsiamo sandėlio 6 teritorijoje (J. Zauerveino g. 18). Ši teritorija žinoma kaip Klaipėdos priemiesčio – Didžiosios Vitės Š dalis. Nors istoriniai šaltiniai Didžiąją Vitę mini jau 1540 m., tačiau iš istorinių šaltinių matyti, kad Didžioji Vitė (kitaip dar vadinama Karališkąja Vite) sparčiau pradėjo plėtotis tik XIX a. (J. Tatoris. *Senoji Klaipėda.* V., 1994, p. 48–50). Tyrinėta vieta yra pati šiauriausia šio priemiesčio dalis.

Bendras kasamų tranšėjų ilgis sudarė apie 440 m, tranšėjų plotis – 1–3 m.

Archeologiniai kultūrinių sluoksnių tyrimai parodė, kad kultūrinis sluoksnis vidutiniškai siekia iki 1,5 m gylio, tačiau vietomis – ūkinių duobių vietose jis siekė net iki 2,5 m. Konstatuota, kad dėl labai aktyvių XX a. uosto statybų darbų didelė kultūrinio sluoksnio dalis sunaikinta kasant komunikacijas, įrengiant pamatus. Beje, žvalgomieji archeologiniai tyrimai vyko taip pat neseniai nugriauto didžiulio pramoninio statinio vietoje. Iš minėtų 440 m ilgio kastų tranšėjų nesuardytas sluoksnis išliko tik apie 90 ilginių metrų atkarpoje.

Apatinis – permaišyto smėlio su degėsiais sluoksnis, kuriame aptiktos molinės krosnies pado liekanos, olandiškų pypkių galvutės, bui-